

THUYẾT MINH
DỰ THẢO QUY CHUẨN KỸ THUẬT QUỐC GIA QCVN 03:202x/BCA
PHƯƠNG TIỆN PHÒNG CHÁY, CHỮA CHÁY, CỨU NẠN, CỨU HỘ

I. Thông tin chung

1. Tên quy chuẩn kỹ thuật quốc gia (QCVN):

- Tiếng Việt: **Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia phương tiện phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ.**

- Tiếng Anh: *National technical regulation on fire fighting, rescue and salvage equipment.*

- Ký hiệu: QCVN 03:202x/BCA (thay thế QCVN 03:2023/BCA).

2. Cơ quan chủ trì xây dựng: Cục Cảnh sát phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ.

3. Đơn vị, tổ chức phối hợp thực hiện:

- Cục Khoa học, chiến lược và lịch sử Công an (V04);

- Công an các đơn vị, địa phương;

- Các tổ chức thử nghiệm, kiểm định, đánh giá sự phù hợp đối với phương tiện PCCC, CNCH đã được chỉ định, đăng ký hoạt động;

- Hiệp hội PCCC và CNCH, các doanh nghiệp sản xuất, nhập khẩu, kinh doanh phương tiện PCCC, CNCH;

- Các chuyên gia kỹ thuật trong lĩnh vực PCCC, CNCH, tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật.

4. Thời gian thực hiện: Từ tháng 7/2025 đến hết tháng 12/2026.

5. Căn cứ pháp lý:

- Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ số 55/2024/QH15 ngày 29/11/2024, có hiệu lực từ 01/7/2025 (*dự kiến sửa đổi, bổ sung Điều 44*);

- Luật Tiêu chuẩn và quy chuẩn kỹ thuật số 68/2006/QH11 (sửa đổi, bổ sung bởi Luật số 35/2018/QH14 và Luật số 70/2025/QH15);

- Luật Chất lượng sản phẩm, hàng hóa số 05/2007/QH12 (sửa đổi, bổ sung bởi Luật số 35/2018/QH14 và Luật số 78/2025/QH15);

- Nghị định số 105/2025/NĐ-CP ngày 15/5/2025 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (*đang được sửa đổi, bổ sung theo hướng bãi bỏ thủ tục cấp giấy phép lưu thông, sửa đổi bổ sung Điều 23*);

- Nghị định số 22/2026/NĐ-CP ngày 16/01/2026 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Tiêu chuẩn và quy chuẩn kỹ thuật;

- Thông tư 125/2026/TT-BCA ngày 30/6/2026 của Bộ Công an ban hành danh mục sản phẩm, hàng hóa có mức độ rủi ro trung bình, rủi ro cao thuộc trách nhiệm quản lý của Bộ Công an (*thay thế cho Quyết định số 8378/QĐ-BCA ngày 14/10/2025 của Bộ Công an ban hành danh mục sản phẩm, hàng hóa có khả năng gây mất an toàn thuộc trách nhiệm quản lý của Bộ Công an*);

- Công văn số 6135/VPCP-CDS ngày 27/6/2026 của Văn phòng Chính phủ về việc giao Bộ Công an khẩn trương sửa đổi, bổ sung Nghị định số 105/2025/NĐ-CP theo hướng bãi bỏ thủ tục "*Cấp giấy phép lưu thông đối với phương tiện phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ và vật liệu, cấu kiện ngăn cháy, chống cháy*";

- Chủ trương của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ về đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, cắt giảm điều kiện đầu tư kinh doanh, chuyển mạnh từ tiền kiểm sang hậu kiểm trong quản lý nhà nước.

II. Sự cần thiết và mục tiêu xây dựng QCVN

1. Tình hình trong nước

a) Yêu cầu thực tiễn về quản lý chất lượng phương tiện PCCC, CNCH

Trong những năm gần đây, Việt Nam bước vào giai đoạn phát triển mới với mục tiêu đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, phát triển nhanh và bền vững trên nền tảng khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số. Sự phát triển nhanh về kinh tế - xã hội kéo theo tốc độ đô thị hóa cao, mật độ dân cư tập trung lớn tại các thành phố, sự gia tăng nhanh chóng của các khu công nghiệp, khu chế xuất, trung tâm logistics, kho hàng, cảng biển, sân bay, công trình ngầm, nhà cao tầng, cơ sở sản xuất có nguy cơ cháy, nổ cao và các công trình hạ tầng kỹ thuật quan trọng quốc gia làm xuất hiện nhiều nguy cơ cháy, nổ và tai nạn kỹ thuật với đặc điểm hoàn toàn khác so với trước đây. Bên cạnh đó, biến đổi khí hậu toàn cầu đang diễn biến ngày càng phức tạp, làm gia tăng tần suất và cường độ của các hiện tượng thời tiết cực đoan như nắng nóng kéo dài, hạn hán, cháy rừng, mưa lớn, lũ quét, sạt lở đất, bão mạnh và ngập úng diện rộng. Những yếu tố này không chỉ làm gia tăng nguy cơ xảy ra cháy, nổ mà còn làm xuất hiện nhiều tình huống cứu nạn, cứu hộ có tính chất đặc biệt phức tạp, đòi hỏi lực lượng chức năng phải được trang bị các phương tiện chuyên dụng có trình độ kỹ thuật cao, hoạt động ổn định, tin cậy và phù hợp với điều kiện thực tiễn của Việt Nam.

Phương tiện PCCC và CNCH là nhóm sản phẩm, hàng hóa đặc thù, có yêu cầu kỹ thuật và mức độ an toàn cao. Khác với các sản phẩm tiêu dùng thông thường, các phương tiện này chỉ phát huy giá trị khi xảy ra sự cố, đồng thời phải hoạt động chính xác, ổn định trong những điều kiện khắc nghiệt về nhiệt độ, áp suất, môi trường, hóa chất và tải trọng. Chỉ một sai lệch nhỏ về chất lượng cũng có thể dẫn đến hậu quả nghiêm trọng như không khống chế được đám cháy, làm chậm quá trình cứu nạn, gây thiệt hại lớn về người và tài sản hoặc trực tiếp đe dọa an toàn của lực lượng làm nhiệm vụ. Phương tiện, thiết bị PCCC, CNCH cũng phát triển đa dạng, hiện đại hơn theo sự phát triển của khoa học công nghệ. Năm 2023, Bộ Công an đã ban hành QCVN 03:2023/BCA (thay thế QCVN 03:2021/BCA) làm căn cứ pháp lý để thực hiện xã hội hóa hoạt động kiểm định theo Nghị định số 136/2020/NĐ-CP, kiểm soát chất lượng, hạn chế hàng giả, hàng nhái, thúc đẩy phát triển công nghiệp PCCC trong nước. Qua triển khai, thực hiện QCVN 03:2023/BCA đã tạo căn cứ pháp lý rõ ràng cho hoạt động thử nghiệm, kiểm định; thống nhất chủng loại, mã hàng hóa; quy định cụ thể phương pháp lấy mẫu, thử nghiệm; đồng thời từng bước hướng dẫn nguyên tắc cắt giảm chỉ tiêu thử nghiệm đối với sản xuất trong nước và thừa nhận kết quả thử nghiệm của tổ chức nước ngoài.

b) Thay đổi căn bản của pháp luật PCCC và CNCH - từ kiểm định sang cấp phép lưu thông

Ngày 29/11/2024, Quốc hội khóa XV thông qua Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ số 55/2024/QH15, có hiệu lực từ 01/7/2025. Khoản 1 Điều 44 của Luật quy định phương tiện PCCC, CNCH và vật liệu, cấu kiện ngăn cháy, chống cháy sản xuất, lắp ráp trong nước trước khi lưu thông trên thị trường phải bảo đảm chất lượng, đúng tiêu chuẩn công bố áp dụng, quy chuẩn kỹ thuật tương ứng theo quy định của pháp luật về chất lượng sản phẩm, hàng hóa và pháp luật về tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật. Trên cơ sở đó, ngày 15/5/2025, Chính phủ ban hành Nghị định số 105/2025/NĐ-CP, trong đó Điều 23 quy định cơ chế cấp giấy phép lưu thông đối với phương tiện PCCC, CNCH *(theo danh mục tại Phụ lục V của Nghị định)* trước khi đưa ra thị trường, thay thế hoàn toàn cơ chế kiểm định bắt buộc từng lô hàng theo quy định trước đây.

c) Chủ trương tiếp tục cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính - bãi bỏ cơ chế cấp phép lưu thông, chuyển sang cơ chế kê khai thông tin và hậu kiểm

Thực hiện chủ trương của Đảng, Chính phủ về đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, cắt giảm điều kiện đầu tư kinh doanh, tạo thuận lợi cho người dân, doanh nghiệp, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội; thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ, Phó Thủ tướng Chính phủ và lãnh đạo Bộ Công an về việc chuyển mạnh từ tiền kiểm sang hậu kiểm trong quản lý nhà nước đối với

phương tiện PCCC, CNCH và vật liệu, cấu kiện ngăn cháy, chống cháy, Bộ Công an (Cục Cảnh sát PCCC và CNCH phối hợp Cục Pháp chế và CCHC, tư pháp) đã rà soát toàn diện quy định pháp luật hiện hành và đề xuất sửa đổi theo hướng *bãi bỏ quy định cấp phép lưu thông trên thị trường đối với phương tiện PCCC, CNCH và vật liệu, cấu kiện ngăn cháy, chống cháy*. Nội dung này đã được đưa vào hồ sơ dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Quản lý, sử dụng vũ khí, vật liệu nổ và công cụ hỗ trợ và Luật PCCC, CNCH, đã được Bộ Tư pháp tổ chức thẩm định.

Đặc biệt, thực hiện Công văn số 6135/VPCP-CĐS ngày 27/6/2026 của Văn phòng Chính phủ giao Bộ Công an khẩn trương sửa đổi, bổ sung Nghị định số 105/2025/NĐ-CP theo hướng *bãi bỏ toàn bộ thủ tục hành chính "Cấp giấy phép lưu thông đối với phương tiện phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ và vật liệu, cấu kiện ngăn cháy, chống cháy"*, Bộ Công an đã xây dựng hồ sơ dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung theo hướng: *bãi bỏ toàn bộ thủ tục cấp giấy phép lưu thông; chuyển từ cơ chế tiền kiểm sang hậu kiểm, thay thế việc cấp phép bằng cơ chế kê khai thông tin, quản lý chất lượng phương tiện PCCC, CNCH trong quá trình sản xuất, lắp ráp, nhập khẩu và lưu thông trên thị trường* theo quy định của pháp luật về chất lượng sản phẩm, hàng hóa.

d) Thay đổi nguyên tắc phân loại, quản lý chất lượng sản phẩm, hàng hóa quản lý và cập nhật hệ thống tiêu chuẩn kỹ thuật

Luật Chất lượng sản phẩm, hàng hoá sửa đổi 2025 (Luật số 78/2025/QH15, có hiệu lực từ 01/01/2026) có nhiều thay đổi căn bản trong phương thức quản lý chất lượng sản phẩm, hàng hóa, chuyển từ mô hình quản lý dựa trên "*sản phẩm, hàng hóa có khả năng gây mất an toàn*" sang mô hình quản lý theo "*mức độ rủi ro*". Theo đó, sản phẩm, hàng hóa được phân loại theo các mức độ rủi ro thấp, trung bình và cao. Để triển khai quy định của Luật, Bộ Công an đã ban hành Thông tư số 125/2026/TT-BCA ngày 30/6/2026 ban hành Danh mục sản phẩm, hàng hóa có mức độ rủi ro trung bình, mức độ rủi ro cao thuộc trách nhiệm quản lý của Bộ Công an, thay thế Quyết định số 8378/QĐ-BCA ngày 14/10/2025 về Danh mục sản phẩm, hàng hóa có khả năng gây mất an toàn thuộc trách nhiệm quản lý của Bộ Công an. Theo đó, phương tiện PCCC, CNCH không còn được Bộ Công an quản lý theo một danh mục chung của "*hàng hóa có khả năng gây mất an toàn*" mà được thay thế bằng 02 nhóm sản phẩm có *mức độ rủi ro cao và mức độ rủi ro trung bình*, với yêu cầu quản lý chất lượng tương ứng.

Đối với nhóm sản phẩm có mức độ rủi ro cao, Thông tư số 125/2026/TT-BCA xác định gồm các phương tiện có ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả chữa cháy và an toàn của con người như bình chữa cháy, chất chữa cháy và chai, thiết bị chứa khí chữa cháy. Đây là các sản phẩm nếu không bảo đảm chất lượng có

thể dẫn đến hậu quả đặc biệt nghiêm trọng trong quá trình chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ nên được áp dụng các yêu cầu quản lý chặt chẽ hơn về đánh giá sự phù hợp, thử nghiệm, kiểm tra nhà nước về chất lượng và truy xuất nguồn gốc.

Đối với nhóm sản phẩm có mức độ rủi ro trung bình, bao gồm nhiều phương tiện PCCC và CNCH như tủ trung tâm báo cháy, đầu báo cháy, đầu phun chữa cháy, đèn chiếu sáng sự cố, đèn chỉ dẫn thoát nạn, máy bơm chữa cháy, trụ nước chữa cháy, van báo động, van tràn ngập, vòi chữa cháy, việc quản lý được thực hiện theo yêu cầu phù hợp với mức độ rủi ro của từng loại sản phẩm, bảo đảm hài hòa giữa yêu cầu quản lý nhà nước và tạo thuận lợi cho hoạt động sản xuất, nhập khẩu, lưu thông hàng hóa.

Sự thay đổi về nguyên tắc phân loại này kéo theo yêu cầu phải rà soát, sửa đổi toàn diện QCVN 03:2023/BCA (*Quy chuẩn QCVN 03:2023/BCA hiện hành được xây dựng trên cơ sở mô hình quản lý đối với toàn bộ phương tiện PCCC thuộc danh mục sản phẩm, hàng hóa nhóm 2 theo Luật Chất lượng sản phẩm, hàng hóa năm 2007, chưa phản ánh được sự khác biệt về mức độ rủi ro giữa các nhóm phương tiện và chưa đáp ứng yêu cầu quản lý theo quy định của Luật số 78/2025/QH15 và Thông tư số 125/2026/TT-BCA*).

Bên cạnh đó, sau quá trình triển khai QCVN 03:2023/BCA, thực tiễn quản lý cho thấy một số loại phương tiện PCCC và CNCH mới đã được nghiên cứu, sản xuất, nhập khẩu và sử dụng tại Việt Nam nhưng chưa được quy định đầy đủ trong quy chuẩn hiện hành. Đồng thời, nhiều tiêu chuẩn quốc gia và tiêu chuẩn quốc tế được viện dẫn trong QCVN 03:2023/BCA như các tiêu chuẩn ISO, EN, NFPA và các tiêu chuẩn kỹ thuật chuyên ngành khác đã được sửa đổi, cập nhật hoặc thay thế bằng các phiên bản mới; một số tiêu chuẩn quốc tế đã được Bộ Công an chấp thuận áp dụng trong hoạt động đánh giá sự phù hợp nhưng chưa được đưa vào hệ thống tài liệu viện dẫn của quy chuẩn.

Trong bối cảnh đó, việc xây dựng QCVN 03:202x/BCA không chỉ nhằm cập nhật các yêu cầu kỹ thuật đối với phương tiện PCCC và CNCH mà còn nhằm thể chế hóa đầy đủ nguyên tắc quản lý chất lượng sản phẩm, hàng hóa theo mức độ rủi ro; bảo đảm sự thống nhất với Luật Chất lượng sản phẩm, hàng hóa năm 2025, Luật Tiêu chuẩn và quy chuẩn kỹ thuật, Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ, Thông tư số 125/2026/TT-BCA và các văn bản hướng dẫn thi hành; đồng thời hoàn thiện hệ thống tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật theo hướng **hài hòa với tiêu chuẩn quốc tế, đáp ứng yêu cầu chuyển từ cơ chế tiền kiểm sang hậu kiểm, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước, tạo thuận lợi cho hoạt động sản xuất, kinh doanh và hội nhập quốc tế.**

2. Tình hình quốc tế

- Các quốc gia, tổ chức trên thế giới (ISO, IEC, EU, Hoa Kỳ, Nga, Nhật Bản, Hàn Quốc, UL/FM...) thường xuyên xây dựng, cập nhật tiêu chuẩn kỹ thuật, phương pháp thử nghiệm phương tiện PCCC phù hợp điều kiện cụ thể, kiểm soát chất lượng phương tiện lưu thông trên phạm vi toàn cầu, khu vực, quốc gia. Hệ thống tiêu chuẩn này rất đa dạng, phủ khắp các loại phương tiện PCCC, CNCH hiện có và tiếp tục được Việt Nam nghiên cứu, áp dụng hoặc dẫn chiếu khi xây dựng TCVN, QCVN.

- Xu hướng quản lý chất lượng sản phẩm, hàng hóa của nhiều quốc gia đang chuyển mạnh từ cơ chế tiền kiểm (cấp phép, chứng nhận bắt buộc trước lưu thông) sang cơ chế hậu kiểm dựa trên quản lý rủi ro, tự công bố/kê khai kết hợp giám sát thị trường, gắn với trách nhiệm của tổ chức, cá nhân sản xuất, kinh doanh - phù hợp với định hướng cải cách mà QCVN 03:202x/BCA hướng tới.

- Việt Nam có các cam kết quốc tế liên quan (WTO/TBT, EVFTA, CPTPP...) yêu cầu minh bạch hóa quy chuẩn kỹ thuật, tránh tạo rào cản kỹ thuật không cần thiết đối với thương mại; việc thừa nhận kết quả đánh giá sự phù hợp của tổ chức nước ngoài (MRA) và chuyển sang cơ chế hậu kiểm là bước hài hòa hóa phù hợp thông lệ quốc tế.

3. Mục tiêu của QCVN

QCVN 03:202x/BCA được xây dựng nhằm đạt các mục tiêu sau:

- **Bảo đảm an toàn:** Quy định các yêu cầu kỹ thuật bắt buộc đối với phương tiện phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ thuộc phạm vi quản lý của Bộ Công an nhằm bảo đảm chất lượng phương tiện PCCC, CNCH lưu thông trên thị trường, phòng ngừa, hạn chế nguy cơ mất an toàn đối với tính mạng, sức khỏe con người và tài sản, môi trường và lợi ích công cộng.

- **Bảo đảm yêu cầu quản lý nhà nước, phù hợp pháp lý:** Tạo cơ sở pháp lý cho hoạt động đánh giá sự phù hợp, thử nghiệm, chứng nhận, công bố hợp quy, kiểm tra chất lượng, truy xuất nguồn gốc và hậu kiểm đối với phương tiện PCCC, CNCH theo quy định của pháp luật. Thể chế hóa đầy đủ, kịp thời Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ số 55/2024/QH15 (dự kiến sửa đổi Điều 44) và Nghị định số 105/2025/NĐ-CP (dự kiến sửa đổi Điều 23) theo hướng bãi bỏ thủ tục cấp giấy phép lưu thông, chuyển sang cơ chế đánh giá sự phù hợp, kê khai thông tin và hậu kiểm; tạo cơ sở pháp lý thống nhất cho hoạt động kiểm tra, giám sát, xử lý vi phạm.

- **Hỗ trợ phát triển kinh tế - xã hội, tạo thuận lợi cho sản xuất, kinh doanh:** Thực hiện chủ trương cải cách thủ tục hành chính, chuyển mạnh từ

phương thức tiền kiểm sang hậu kiểm; bãi bỏ các thủ tục hành chính không còn phù hợp; giảm chi phí tuân thủ cho doanh nghiệp; nâng cao trách nhiệm của tổ chức, cá nhân sản xuất, nhập khẩu trong bảo đảm chất lượng sản phẩm; tăng cường ứng dụng công nghệ số, kê khai thông tin điện tử và quản lý dựa trên dữ liệu, bảo đảm vừa tạo thuận lợi cho hoạt động đầu tư, sản xuất, kinh doanh, vừa duy trì hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước.

- **Thúc đẩy hội nhập quốc tế:** Thúc đẩy hài hòa hóa quy chuẩn kỹ thuật quốc gia với tiêu chuẩn quốc tế, tiêu chuẩn khu vực và tiêu chuẩn nước ngoài; mở rộng khả năng thừa nhận kết quả đánh giá sự phù hợp; nâng cao năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp Việt Nam và tạo thuận lợi cho hội nhập kinh tế quốc tế.

- **Mở rộng, bảo đảm phủ toàn diện phạm vi quản lý:** Bổ sung yêu cầu kỹ thuật đầy đủ cho các loại phương tiện CNCH và PCCC mới xuất hiện, bảo đảm không bỏ sót đối tượng cần quản lý theo danh mục sản phẩm, hàng hóa có mức độ rủi ro trung bình và rủi ro cao do Bộ Công an ban hành.

III. Báo cáo quá trình xây dựng QCVN

1. Quyết định giao nhiệm vụ và tổ chức thực hiện

Bộ Công an giao Cục Cảnh sát PCCC và CNCH chủ trì, phối hợp các đơn vị liên quan xây dựng dự thảo QCVN 03:202x/BCA thay thế QCVN 03:2023/BCA, thời gian thực hiện từ tháng 7/2025 đến hết tháng 12/2026.

2. Thành lập Ban biên soạn

Ban biên soạn QCVN 03:202x/BCA được thành lập gồm đại diện Cục Cảnh sát PCCC và CNCH, Trường Đại học PCCC, đại diện Phòng Cảnh sát PCCC và CNCH Công an một số địa phương, đại diện Hiệp hội PCCC và CNCH Việt nam.

3. Các hoạt động triển khai chính

a) Chuẩn bị biên soạn QCVN: Ngay sau khi được giao nhiệm vụ, Cục Cảnh sát PCCC và CNCH đã xây dựng kế hoạch triển khai; đồng thời xây dựng đề cương và kế hoạch thực hiện theo đúng quy định của pháp luật về tiêu chuẩn và quy chuẩn kỹ thuật; tổ chức rà soát hệ thống văn bản pháp luật mới ban hành (Luật PCCC&CNCH 2024, Luật Chất lượng sản phẩm hàng hóa sửa đổi, Luật Tiêu chuẩn và quy chuẩn kỹ thuật sửa đổi, Nghị định số 105/2025/NĐ-CP và dự thảo sửa đổi, bổ sung Nghị định này), rà soát QCVN 03:2023/BCA và các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật hiện hành; xác định phạm vi sửa đổi, bổ sung QCVN 03:2023/BCA. Bên cạnh việc kế thừa những nội dung còn phù hợp của QCVN 03:2023/BCA, Ban biên soạn xác định nguyên tắc xây dựng QCVN lần này là bảo đảm đồng bộ với hệ thống pháp luật mới về chất lượng sản phẩm, hàng hóa và tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật; phù hợp với chủ trương cải cách thủ tục hành

chính, chuyển mạnh từ tiền kiểm sang hậu kiểm và tăng cường ứng dụng công nghệ số trong quản lý nhà nước.

b) Nghiên cứu cơ sở khoa học và pháp lý: Trong quá trình xây dựng QCVN, Ban biên soạn đã tiến hành nghiên cứu, tổng hợp và phân tích hệ thống văn bản quy phạm pháp luật có liên quan, gồm Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ; Luật Tiêu chuẩn và quy chuẩn kỹ thuật; Luật Chất lượng sản phẩm, hàng hóa và các văn bản hướng dẫn thi hành; hệ thống tiêu chuẩn quốc gia, tiêu chuẩn quốc tế, tiêu chuẩn khu vực và tiêu chuẩn nước ngoài đang được áp dụng đối với phương tiện phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (*tổng hợp, nghiên cứu 91 tiêu chuẩn, gồm 53 tiêu chuẩn quốc gia Việt Nam và 38 tiêu chuẩn quốc tế, nước ngoài; trong đó có 49 tài liệu viện dẫn và 42 tài liệu tham khảo*); kết quả tổng kết việc thực hiện QCVN 03:2023/BCA tại các địa phương, tổ chức đánh giá sự phù hợp và doanh nghiệp sản xuất, nhập khẩu phương tiện PCCC, CNCH; kinh nghiệm quản lý chất lượng phương tiện PCCC, CNCH của một số quốc gia và khu vực; xu hướng áp dụng cơ chế đánh giá sự phù hợp, thừa nhận lẫn nhau và quản lý dựa trên rủi ro.;

c) Biên soạn dự thảo QCVN: Trên cơ sở kết quả nghiên cứu và khảo sát thực tiễn, Ban biên soạn tiến hành rà soát toàn bộ nội dung của QCVN 03:2023/BCA, đánh giá mức độ phù hợp của từng quy định kỹ thuật và quy định quản lý. Việc xây dựng dự thảo QCVN được thực hiện theo các nguyên tắc: kế thừa các quy định còn phù hợp của QCVN 03:2023/BCA; cập nhật các quy định của pháp luật mới; bổ sung các phương tiện phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ mới thuộc phạm vi quản lý; cập nhật các phiên bản tiêu chuẩn quốc tế, tiêu chuẩn khu vực và tiêu chuẩn quốc gia mới được ban hành; sửa đổi các quy định quản lý theo hướng phù hợp với cơ chế quản lý chất lượng sản phẩm, hàng hóa và hoạt động đánh giá sự phù hợp. **Dự thảo QCVN 03:202x/BCA (lần 1) xây dựng yêu cầu kỹ thuật cho 85 loại phương tiện PCCC, CNCH với 865 chỉ tiêu kỹ thuật.**

Thực hiện chủ trương ⁽¹⁾ tiếp tục cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính - bãi bỏ cơ chế cấp phép lưu thông, chuyển sang cơ chế kê khai thông tin và hậu kiểm và ⁽²⁾việc thay đổi nguyên tắc phân loại, quản lý chất lượng sản phẩm, hàng hóa quản lý theo quy định Luật Chất lượng sản phẩm, hàng hoá sửa đổi 2025, chuyển từ mô hình quản lý dựa trên "*sản phẩm, hàng hóa có khả năng gây mất an toàn*" sang mô hình quản lý theo "*mức độ rủi ro*". Do đó, dự thảo QCVN 03:202x/BCA cần phải bổ sung và điều chỉnh lại nội dung cho phù hợp (*cập nhật các yêu cầu kỹ thuật đối với phương tiện PCCC và CNCH; thể chế hóa đầy đủ nguyên tắc quản lý chất lượng sản phẩm, hàng hóa theo mức độ rủi ro; đáp ứng yêu cầu chuyển từ cơ chế tiền kiểm sang hậu kiểm, tạo thuận lợi cho hoạt động*

sản xuất, kinh doanh và hội nhập quốc tế). **Dự thảo QCVN 03:202x/BCA (lần 2) nghiên cứu, điều chỉnh, xây dựng yêu cầu kỹ thuật cho 57 loại phương tiện PCCC, CNCH với 483 chỉ tiêu kỹ thuật.**

d) Tổ chức tham vấn: Trong quá trình xây dựng dự thảo, Cục Cảnh sát PCCC và CNCH đã tổ chức các cuộc họp chuyên đề, hội thảo và tọa đàm kỹ thuật với sự tham gia của các cơ quan quản lý nhà nước, các đơn vị nghiệp vụ Bộ Công an, trường đại học, hiệp hội PCCC và CNCH và các tổ chức thử nghiệm, tổ chức chứng nhận, doanh nghiệp sản xuất, nhập khẩu. Nội dung tham vấn tập trung vào: phạm vi điều chỉnh và đối tượng áp dụng của QCVN; các yêu cầu kỹ thuật đối với từng nhóm phương tiện; phương pháp thử và đánh giá sự phù hợp; khả năng áp dụng tiêu chuẩn quốc tế và thừa nhận kết quả đánh giá sự phù hợp; tính khả thi của các quy định quản lý trong điều kiện thực tế của Việt Nam. Các ý kiến tham vấn được tổng hợp, phân loại và nghiên cứu tiếp thu trong quá trình hoàn thiện dự thảo.

đ) Lấy ý kiến rộng rãi các tổ chức, cá nhân có liên quan và tổ chức WTO: Dự thảo QCVN và hồ sơ kèm theo được gửi lấy ý kiến các bộ, ngành, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, các đơn vị thuộc Bộ Công an, các tổ chức khoa học và công nghệ, tổ chức đánh giá sự phù hợp, hiệp hội ngành nghề và doanh nghiệp có liên quan. Đồng thời, việc thông báo dự thảo QCVN đến các thành viên WTO được thực hiện theo quy định của Hiệp định về hàng rào kỹ thuật trong thương mại (Hiệp định TBT) và pháp luật về tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật nhằm bảo đảm tính minh bạch và tạo điều kiện để các tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước tham gia góp ý. Dự thảo QCVN được lấy ý kiến của các tổ chức, cá nhân có liên quan 02 lần (*lần 1 cho dự thảo QCVN lần 1 và lấy ý kiến lần 2 đối dự thảo QCVN lần 2, sau khi đã cập điều chỉnh theo các thay đổi nêu trên*). Các ý kiến góp ý được nghiên cứu, giải trình, tiếp thu hoặc không tiếp thu trên cơ sở căn cứ pháp lý, cơ sở khoa học và yêu cầu quản lý nhà nước.

e) Đánh giá tác động và hoàn thiện hồ sơ

Song song với quá trình xây dựng dự thảo QCVN, Ban biên soạn đã tổ chức đánh giá tác động của các chính sách và yêu cầu kỹ thuật dự kiến quy định trong QCVN đối với cơ quan quản lý nhà nước, doanh nghiệp, tổ chức đánh giá sự phù hợp và người sử dụng. Nội dung đánh giá tập trung vào: sự phù hợp với hệ thống pháp luật hiện hành; tác động của việc chuyển từ cơ chế tiền kiểm sang hậu kiểm; tác động của việc bãi bỏ thủ tục cấp giấy phép lưu thông; khả năng áp dụng cơ chế đánh giá sự phù hợp, kê khai thông tin điện tử và quản lý dựa trên cơ sở dữ liệu; chi phí tuân thủ, lợi ích kinh tế - xã hội và khả năng triển khai trên thực tế. Kết quả đánh giá tác động là cơ sở quan trọng để hoàn thiện dự thảo QCVN và bảo đảm tính khả thi của các quy định quản lý.

4. Tổ chức Hội đồng thẩm định: *(ngày..... họp, thành phần Hội đồng và kết quả thẩm định khi có Quyết định thành lập Hội đồng thẩm định)*.

5. Lấy ý kiến Bộ Khoa học và Công nghệ: ngày..... gửi hồ sơ, nội dung lấy ý kiến, ý kiến phản hồi và việc tiếp thu, chỉnh lý dự thảo quy chuẩn theo ý kiến của Bộ Khoa học và Công nghệ).

IV. Cơ sở xây dựng và phương pháp biên soạn

1. Nghiên cứu, khảo sát và thu thập thông tin

- Nghiên cứu, khảo sát, đánh giá thực trạng sản xuất, kinh doanh, nhập khẩu phương tiện PCCC, CNCH và tình hình quản lý nhà nước trong lĩnh vực này tại Việt Nam, đặc biệt là quá trình chuyển đổi từ cơ chế kiểm định (theo QCVN 03:2023/BCA) sang cơ chế cấp phép lưu thông (theo Nghị định số 105/2025/NĐ-CP) và nay tiếp tục chuyển sang cơ chế kê khai thông tin, hậu kiểm.

- Thu thập, tổng hợp **53** tiêu chuẩn quốc gia và **38** tiêu chuẩn quốc tế, khu vực, nước ngoài (ISO, EN, ASTM, GB, GOST, KFS, NFPA, UL...); kết quả thử nghiệm, các tiêu chuẩn Bộ Công an đã chấp thuận áp dụng.

- Đánh giá tình hình áp dụng QCVN 03:2023/BCA, nhận diện các nội dung không còn phù hợp với quy định pháp luật hiện hành (đặc biệt là các quy định về quản lý gắn với thủ tục cấp phép lưu thông sắp được bãi bỏ) và các khoảng trống kỹ thuật cần bổ sung (**25** loại phương tiện PCCC, CNCH chưa được quy định).

- Tham vấn ý kiến các đơn vị nghiệp vụ Bộ Công an (trong đó có Cục Khoa học, Chiến lược và Lịch sử Công an), tổ chức thử nghiệm, hiệp hội, doanh nghiệp, chuyên gia kỹ thuật.

- Phân tích, đánh giá tác động và tính khả thi của các yêu cầu kỹ thuật và quy định quản lý dự kiến, trên cơ sở Báo cáo đánh giá tác động của QCVN 03:202x/BCA và Báo cáo đánh giá tác động của việc bãi bỏ thủ tục hành chính "*Cấp giấy phép lưu thông đối với phương tiện phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ và vật liệu, cấu kiện ngăn cháy, chống cháy*".

2. Báo cáo năng lực thử nghiệm và đánh giá sự phù hợp

- Hiện trạng năng lực các phòng thử nghiệm phương tiện PCCC, CNCH trong nước đã được xã hội hóa từ khi triển khai QCVN 03:2023/BCA, cơ bản đáp ứng yêu cầu thử nghiệm các chỉ tiêu kỹ thuật hiện hành.

- Khả năng đáp ứng chỉ tiêu kỹ thuật của dự thảo QCVN: các tổ chức thử nghiệm cần tiếp tục đầu tư trang thiết bị, nâng cao năng lực để đáp ứng yêu cầu thử nghiệm đối với **25** loại phương tiện PCCC, CNCH mới được bổ sung.

- Nhu cầu thừa nhận kết quả đánh giá sự phù hợp của tổ chức nước ngoài (MRA) đối với phương tiện PCCC, CNCH nhập khẩu tăng cao khi chuyển sang cơ chế hậu kiểm, nhằm giảm chi phí, thời gian thử nghiệm lại tại Việt Nam.

3. Tài liệu làm căn cứ xây dựng QCVN

- QCVN 03:202x/BCA được viện dẫn từ danh mục 41 tiêu chuẩn quốc gia (TCVN) và 08 tiêu chuẩn quốc tế (ISO) về phương tiện PCCC, CNCH; bên cạnh đó, tham khảo 42 tiêu chuẩn quốc gia, tiêu chuẩn quốc tế, tiêu chuẩn nước ngoài, gồm: 12 TCVN; 11 tiêu chuẩn ISO; 16 tiêu chuẩn ASTM; 02 tiêu chuẩn NFPA; 01 tiêu chuẩn GB.

- Kết quả đánh giá, thử nghiệm, kiểm định phương tiện PCCC, CNCH đã thực hiện theo QCVN 03:2023/BCA;

- Hồ sơ dự thảo sửa đổi, bổ sung Điều 44 Luật PCCC, CNCH và Điều 23 Nghị định số 105/2025/NĐ-CP (đã được Bộ Tư pháp tổ chức thẩm định) và Báo cáo đánh giá tác động kèm theo về việc bãi bỏ thủ tục cấp giấy phép lưu thông.

V. Nội dung chủ yếu của QCVN

1. Phạm vi điều chỉnh và đối tượng áp dụng

Phạm vi điều chỉnh: Quy chuẩn quy định yêu cầu kỹ thuật và yêu cầu quản lý đối với phương tiện phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ được sản xuất, lắp ráp trong nước, nhập khẩu, lưu thông và sử dụng tại Việt Nam.

So với QCVN 03:2023/BCA: Phạm vi điều chỉnh của dự thảo được sửa đổi để: (i) cập nhật điều chỉnh các loại phương tiện PCCC, CNCH (theo mức độ rủi ro); (ii) điều chỉnh cơ chế quản lý từ kiểm định sang đánh giá sự phù hợp, kê khai thông tin và hậu kiểm (*phù hợp với dự thảo sửa đổi Điều 44 Luật PCCC, CNCH và Điều 23 Nghị định số 105/2025/NĐ-CP*).

Đối tượng áp dụng: Tổ chức, cá nhân sản xuất, lắp ráp, nhập khẩu, kinh doanh, sử dụng phương tiện PCCC, CNCH; tổ chức đánh giá sự phù hợp; cơ quan quản lý nhà nước về PCCC, CNCH và về chất lượng sản phẩm, hàng hóa.

2. Yêu cầu kỹ thuật

Đây là nội dung có phạm vi sửa đổi, bổ sung lớn nhất của dự thảo QCVN. Phần 2 của dự thảo QCVN 03:202X/BCA quy định yêu cầu kỹ thuật đối với 57 loại phương tiện phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (cùng 01 nhóm yêu cầu kỹ thuật chung đối với các bộ phận sử dụng đường truyền vô tuyến), với tổng số 483 chỉ tiêu kỹ thuật. Nội dung được xây dựng trên cơ sở rà soát QCVN 03:2023/BCA, cập nhật hệ thống tiêu chuẩn quốc gia, tiêu chuẩn quốc tế, nước ngoài và điều chỉnh phù hợp với cơ chế quản lý chất lượng mới.

Các nội dung sửa đổi chủ yếu gồm:

- **Bổ sung mới 25/57 loại phương tiện PCCC, CNCH**, chiếm 43,9% số loại phương tiện trong dự thảo, với 150/483 chỉ tiêu kỹ thuật mới, chiếm 31,2% tổng số chỉ tiêu kỹ thuật. Các phương tiện, sản phẩm bổ sung mới gồm: bình bột vỏ xốp; bình chữa cháy mini; chất tạo bọt chữa cháy độ nở thấp dùng phun lên chất lỏng cháy hòa tan được với nước; 10 loại chất khí chữa cháy FK-5-1-12, HFC-227ea, HFC-125, HFC-23, HFC-236fa, IG-100, IG-01, IG-55, IG-541 và CO₂; đầu báo cháy video; các chai khí HFC-125, HFC-23, HFC-236fa, IG-01, IG-55, IG-541 và CO₂; bình chứa chất rắn tạo sol-khí; đầu phun bột chữa cháy; đầu phun sương áp suất thấp, trung bình và đầu phun sương cao áp. Danh mục chi tiết được thể hiện tại **Phụ lục Ib** kèm theo.

- **Soát xét, cập nhật 32/57 loại phương tiện** đã được quy định tại quy chuẩn QCVN 03:2023/BCA, chiếm 56,1% tổng số loại phương tiện của dự thảo, với 324/483 chỉ tiêu kỹ thuật, chiếm 67,4% tổng số chỉ tiêu kỹ thuật; trong đó:

+ **123/483 chỉ tiêu** được giữ nguyên hoặc chỉ điều chỉnh cách trình bày, thuật ngữ, viện dẫn mà không làm thay đổi bản chất yêu cầu và phương pháp thử, chiếm **25,6%** tổng số chỉ tiêu kỹ thuật;

+ **159/483 chỉ tiêu** được sửa đổi, làm rõ về nội dung, mức yêu cầu, phạm vi áp dụng hoặc phương pháp thử, chiếm **33,1%**;

+ **44/483 chỉ tiêu** được bổ sung mới vào các phương tiện đã có, chiếm **8,7%**.

Ngoài ra, dự thảo tập trung hóa **07 chỉ tiêu kỹ thuật chung** đối với các bộ phận sử dụng đường truyền vô tuyến, thay cho việc lặp lại các yêu cầu này tại từng loại thiết bị báo cháy.

- Cập nhật phiên bản tiêu chuẩn đối với **10 loại phương tiện** đã có, gồm: trụ nước chữa cháy; bình chữa cháy xách tay; bình chữa cháy có bánh xe; chất tạo bọt chữa cháy độ nở thấp; chất tạo bọt chữa cháy độ nở trung bình và cao; đầu báo cháy nhiệt kiểu điểm; chai chứa khí chữa cháy HFC-227ea; chai chứa khí chữa cháy IG-100; đầu phun kín và đầu phun hở. Đồng thời, toàn bộ 32 loại phương tiện hiện có được rà soát, chỉnh sửa hoặc làm rõ yêu cầu kỹ thuật, số lượng mẫu, phương pháp thử và nguyên tắc đánh giá kết quả để phù hợp với cơ chế đánh giá sự phù hợp, kê khai thông tin và hậu kiểm thay cho cơ chế cấp phép lưu thông.

- **Loại khỏi phạm vi điều chỉnh 09 loại phương tiện** đang được quy định tại QCVN 03:2023/BCA, gồm: lăng chữa cháy phun nước cầm tay; lăng phun bột chữa cháy cầm tay; chuông báo cháy; nút ấn báo cháy; đèn báo cháy; tủ điều khiển hệ thống chữa cháy tự động bằng khí; van chọn vùng; ống mềm bằng kim

loại kết nối đầu phun; ống và phụ tùng CPVC dùng trong hệ thống sprinkler tự động. Các phương tiện này tương ứng với 106/439 chỉ tiêu kỹ thuật của QCVN hiện hành, chiếm khoảng **24,1%**; trong đó, một số yêu cầu về đường truyền vô tuyến được chuyển và hợp nhất thành nhóm yêu cầu kỹ thuật chung, không phải bị bãi bỏ hoàn toàn. Việc loại bỏ nhằm bảo đảm phù hợp với danh mục sản phẩm, hàng hóa có mức độ rủi ro trung bình và mức độ rủi ro cao thuộc trách nhiệm quản lý của Bộ Công an.

- **Rà soát, chuẩn hóa hệ thống 38 thuật ngữ và định nghĩa kỹ thuật**, trong đó bổ sung hoặc làm rõ các khái niệm như đầu báo cháy video, bình bột vỏ xốp, bình chữa cháy mini, chất phụ gia chữa cháy, bình chứa chất rắn tạo sol-khí, thành phần vô tuyến và tổ mẫu, nhằm thống nhất việc nhận dạng, phân loại phương tiện và áp dụng trong hoạt động đánh giá sự phù hợp.

- **Rà soát, điều chỉnh mã HS** của các phương tiện PCCC, CNCH theo Danh mục hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu Việt Nam ban hành kèm theo Thông tư số 31/2022/TT-BTC ngày 08/6/2022 của Bộ trưởng Bộ Tài chính và các văn bản sửa đổi, bổ sung có liên quan.

- **Cập nhật hệ thống tài liệu viện dẫn và tài liệu tham khảo**, gồm 91 tiêu chuẩn kỹ thuật (49 tài liệu viện dẫn và 42 tài liệu tham khảo), trong đó có tổng số **53 tiêu chuẩn quốc gia Việt Nam (TCVN)** và **19 tiêu chuẩn quốc tế (ISO)**; tham khảo 16 tiêu chuẩn ASTM, 02 tiêu chuẩn NFPA và 01 tiêu chuẩn GB. Các tài liệu này bao gồm tiêu chuẩn sản phẩm, yêu cầu kỹ thuật, phương pháp thử, phương pháp phân tích và các tài liệu được sử dụng trong quá trình nghiên cứu, giải trình, so sánh để xây dựng dự thảo; trong đó có nhiều tiêu chuẩn đã được Bộ Công an chấp thuận sử dụng nhưng chưa được cập nhật trong QCVN 03:2023/BCA.

3. Yêu cầu về quản lý

Nội dung về quản lý được sửa đổi toàn diện nhằm phù hợp với Luật Chất lượng sản phẩm, hàng hóa năm 2025, Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ và dự thảo sửa đổi Nghị định số 105/2025/NĐ-CP. Theo đó, dự thảo QCVN chuyển từ cơ chế quản lý dựa trên kiểm định và cấp giấy phép lưu thông sang cơ chế đánh giá sự phù hợp gắn với quản lý chất lượng theo mức độ rủi ro, kê khai thông tin và hậu kiểm, phù hợp với chủ trương cải cách thủ tục hành chính và chuyển mạnh từ tiền kiểm sang hậu kiểm. Các nội dung quản lý chủ yếu gồm: Quy định nguyên tắc xác định loại phương tiện và áp dụng quy chuẩn; quy định nguyên tắc lựa chọn đánh giá theo QCVN hoặc theo tiêu chuẩn quốc tế, tiêu chuẩn khu vực, tiêu chuẩn nước ngoài theo quy định của Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ; quy định phương thức đánh giá sự phù hợp đối với

phương tiện sản xuất trong nước và nhập khẩu; quy định việc thừa nhận kết quả đánh giá sự phù hợp của tổ chức trong nước và nước ngoài theo quy định của pháp luật; quy định về lấy mẫu, thử nghiệm; quy định về ghi nhãn.

So với QCVN 03:2023/BCA, các quy định quản lý được xây dựng theo hướng giảm thủ tục hành chính, tăng trách nhiệm của tổ chức, cá nhân sản xuất, nhập khẩu và tổ chức đánh giá sự phù hợp; đồng thời tăng cường quản lý bằng dữ liệu, truy xuất nguồn gốc và hậu kiểm, bảo đảm phù hợp với phương thức quản lý chất lượng sản phẩm, hàng hóa theo mức độ rủi ro.

4. Tổ chức thực hiện

- Dự thảo QCVN quy định rõ trách nhiệm của: tổ chức, cá nhân sản xuất, lắp ráp, nhập khẩu trong việc bảo đảm chất lượng sản phẩm, thực hiện đánh giá sự phù hợp, lưu giữ hồ sơ kỹ thuật và chịu trách nhiệm về chất lượng sản phẩm đưa ra thị trường; tổ chức đánh giá sự phù hợp trong việc thực hiện đúng quy trình, phương pháp thử và chịu trách nhiệm về kết quả đánh giá; cơ quan quản lý nhà nước trong việc tổ chức quản lý, kiểm tra, hậu kiểm và xử lý vi phạm; tổ chức, cá nhân sử dụng phương tiện trong việc sử dụng, bảo quản và phản ánh các sản phẩm không bảo đảm chất lượng.

Dự thảo quy định QCVN 03:202x/BCA có hiệu lực đồng bộ với các văn bản quy định chi tiết thi hành Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ và Luật Chất lượng sản phẩm, hàng hóa; quy định lộ trình chuyển tiếp để doanh nghiệp, tổ chức đánh giá sự phù hợp và cơ quan quản lý chuẩn bị điều kiện triển khai; đồng thời giao trách nhiệm cho Bộ Công an, Cục Cảnh sát PCCC và CNCH và các cơ quan liên quan trong việc hướng dẫn, kiểm tra và tổ chức thực hiện Quy chuẩn.

VI. Đánh giá về tính khả thi

1. Tác động quản lý nhà nước

- **Tác động tích cực:** Quy chuẩn thể chế hóa đầy đủ Luật PCCC, CNCH và Nghị định số 105/2025/NĐ-CP (sau khi sửa đổi), tạo công cụ pháp lý đồng bộ cho quản lý chất lượng phương tiện PCCC, CNCH; việc chuyển từ cấp phép lưu thông sang kê khai thông tin, hậu kiểm không tạo khoảng trống pháp lý mà chuyển đổi phương thức quản lý sang hệ thống pháp luật chung về chất lượng sản phẩm, hàng hóa và tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật; cơ quan quản lý nhà nước không còn phải tiếp nhận, thẩm định, cấp và lưu trữ hồ sơ giấy phép, nguồn lực được chuyển sang xây dựng cơ sở dữ liệu, phân tích rủi ro và hậu kiểm - mô hình quản lý hiện đại, phù hợp chuyển đổi số.

- **Tác động cần quản lý:** Giai đoạn đầu cần đào tạo, tập huấn cán bộ về nghiệp vụ hậu kiểm, kỹ năng khai thác dữ liệu; cần đầu tư hoàn thiện Cơ sở dữ liệu về phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ và truyền tin báo cháy (bổ sung chức năng kê khai điện tử, không phải xây mới toàn bộ hệ thống); tăng cường năng lực hậu kiểm, giám sát thị trường để bù đắp việc bỏ khâu tiền kiểm bằng giấy phép.

2. Tác động kinh tế - xã hội

- **Đối với doanh nghiệp sản xuất, lắp ráp, nhập khẩu:** Đây là nhóm hưởng lợi trực tiếp và lớn nhất từ việc bãi bỏ thủ tục cấp phép lưu thông: không phải lập hồ sơ xin phép, chờ cấp phép, sửa đổi hồ sơ; chỉ thực hiện đánh giá sự phù hợp và kê khai điện tử, rút ngắn đáng kể thời gian đưa sản phẩm ra thị trường, giảm chi phí hành chính, chi phí đi lại, chi phí cơ hội; ước tính giảm ít nhất 80-90% chi phí thử nghiệm, tuân thủ so với QCVN 03:2023/BCA.

- **Đối với người dân, xã hội:** Bảo đảm an toàn tính mạng, tài sản là mục tiêu cốt lõi; các công trình (bệnh viện, trường học, nhà máy, trung tâm thương mại...) được đưa vào sử dụng sớm hơn nhờ phương tiện PCCC, CNCH được lưu thông nhanh hơn; quy định về ghi nhãn, công bố chất lượng giúp người tiêu dùng nhận biết, truy xuất nguồn gốc sản phẩm.

- **Đối với tổ chức thử nghiệm, đánh giá sự phù hợp:** Mở rộng cơ hội hoạt động do chủ trương xã hội hóa được đẩy mạnh; hệ thống tiêu chuẩn viện dẫn rõ ràng, phân biệt mục đích thử nghiệm giúp tổ chức thử nghiệm bố trí nguồn lực hợp lý; tuy nhiên cần đầu tư nâng cao năng lực để đáp ứng yêu cầu thử nghiệm 25 loại phương tiện mới.

3. Tác động thương mại quốc tế

- Việc hài hòa hóa hệ thống tiêu chuẩn viện dẫn (53 TCVN, 38 tiêu chuẩn quốc tế/khu vực/nước ngoài) và bổ sung quy định thừa nhận lẫn nhau (MRA) tạo thuận lợi cho phương tiện PCCC, CNCH Việt Nam tiếp cận tiêu chuẩn quốc tế, thúc đẩy xuất khẩu.

- Việc bãi bỏ thủ tục cấp phép lưu thông, chuyển sang kê khai thông tin, hậu kiểm giúp giảm rào cản kỹ thuật đối với hàng hóa nhập khẩu, phù hợp với cam kết của Việt Nam trong khuôn khổ WTO/TBT và các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới (EVFTA, CPTPP), đồng thời rút ngắn thời gian thông quan cho doanh nghiệp nhập khẩu.

4. Tính khả thi

- **Năng lực kỹ thuật, quản lý, thử nghiệm:** Hệ thống tổ chức thử nghiệm, kiểm định phương tiện PCCC, CNCH trong nước đã được xã hội hóa từ giai đoạn

triển khai QCVN 03:2023/BCA, cơ bản đáp ứng yêu cầu; cần tiếp tục đầu tư đổi mới với các chỉ tiêu, phương tiện mới bổ sung.

- Nhu cầu đầu tư nâng cấp thiết bị, đào tạo nhân lực, cơ chế giám sát: Bộ Công an đang triển khai xây dựng Cơ sở dữ liệu về phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ và truyền tin báo cháy, chỉ cần bổ sung chức năng kê khai điện tử, không phát sinh chi phí lớn để nâng cấp hệ thống; cần tổ chức đào tạo, tập huấn cho cán bộ quản lý, doanh nghiệp, tổ chức thử nghiệm về nội dung Quy chuẩn mới và quy trình kê khai, hậu kiểm.

- Khả năng áp dụng: Với lộ trình chuyển tiếp hợp lý (tối thiểu 06 tháng) và công tác thông tin, truyền thông, tập huấn được tổ chức đồng bộ, Quy chuẩn có tính khả thi cao, phù hợp với thông lệ quản lý hiện đại và đáp ứng yêu cầu cải cách thể chế trong giai đoạn hiện nay.

5. Các tác động khác

Đánh giá rủi ro phát sinh khi chuyển sang cơ chế kê khai thông tin, hậu kiểm (doanh nghiệp kê khai không trung thực; sản phẩm không đạt chất lượng vẫn lưu thông; gian lận kết quả đánh giá sự phù hợp; khó truy xuất nguồn gốc) và biện pháp kiểm soát tương ứng (tăng cường hậu kiểm, xử lý vi phạm, đối chiếu dữ liệu; lấy mẫu thử nghiệm, thu hồi, đình chỉ lưu thông; kiểm tra tổ chức đánh giá sự phù hợp; kê khai điện tử bắt buộc, quản lý theo mã định danh, cơ sở dữ liệu thống nhất) được quy định cụ thể tại Phần quy định về quản lý của Quy chuẩn.

VII. Kết luận và kiến nghị

1. Kết quả đạt được

Dự thảo Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia QCVN 03:202X/BCA đã được xây dựng hoàn thiện theo đúng quy định của pháp luật về tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật; kế thừa, phát triển QCVN 03:2023/BCA; thể chế hóa đầy đủ, kịp thời Luật Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ số 55/2024/QH15 và Nghị định số 105/2025/NĐ-CP (bao gồm nội dung dự kiến sửa đổi, bổ sung theo chỉ đạo tại Công văn số 6135/VPCP-CĐS ngày 27/6/2026 của Văn phòng Chính phủ về việc bãi bỏ thủ tục cấp giấy phép lưu thông). Quy chuẩn sửa đổi, bổ sung, điều chỉnh phạm vi quản lý đối với 57 loại phương tiện với 483 chỉ tiêu kỹ thuật, cập nhật hệ thống tài liệu viện dẫn, tài liệu tham khảo với 53 quy chuẩn, tiêu chuẩn quốc gia và 38 tiêu chuẩn quốc tế, khu vực, nước ngoài; đổi mới căn bản cơ chế quản lý từ cấp phép lưu thông sang đánh giá sự phù hợp, kê khai thông tin điện tử kết hợp hậu kiểm, bảo đảm tính khả thi, thống nhất, đồng bộ với hệ thống pháp luật hiện hành.

2. Kiến nghị

- Trình Bộ Công an xem xét, tổ chức thẩm định dự thảo Quy chuẩn theo quy định;
- Kiến nghị Quy chuẩn có hiệu lực thi hành đồng bộ với thời điểm Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 105/2025/NĐ-CP (*bãi bỏ thủ tục cấp giấy phép lưu thông*) có hiệu lực, bảo đảm không có khoảng trống pháp lý trong quản lý chất lượng phương tiện PCCC, CNCH;
- Kiến nghị tổ chức phổ biến, tập huấn, hướng dẫn áp dụng Quy chuẩn cho cơ quan quản lý, tổ chức đánh giá sự phù hợp, doanh nghiệp và người dân; tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, hậu kiểm sau khi Quy chuẩn có hiệu lực; sớm đàm phán, ký kết các thỏa thuận thừa nhận lẫn nhau (MRA) với các đối tác thương mại lớn về phương tiện PCCC, CNCH của Việt Nam.

VIII. Phụ lục kèm theo

- Phụ lục Ia: Tổng hợp nội dung thay đổi của dự thảo Quy chuẩn so với QCVN 03:2023/BCA - Phần I, III, IV;
- Phụ lục Ib: Tổng hợp nội dung thay đổi của dự thảo Quy chuẩn so với QCVN 03:2023/BCA- Phần II;

Hà Nội, ngày tháng năm 2026
TRƯỞNG BAN BIÊN SOẠN

Thượng tá Đào Mạnh Hà